

ÁBEL APOSTOLI KORMÁNYZÓ

A harangok szólnak, de mai ingergazdag világunkban ritkán tudatosul bennünk az üzenetük. Jelzik az idő múlását, az ünnepeket, a szertartásokat és a rendkívüli eseményeket: a vihart, a tűz- és halálesetet. Ugyanakkor minden ember életében egyénileg is megjelenik az üzenetük.

Miklós István, a Hajdúdorogi Egyházmegye első püspöke 1857. augusztus 22-én, százhatvan éve született, s valószínűleg nem jelezte harangszó a születését, de 1937. október 29-én, nyolcvanéves korában harangszó hirdette Istenhez költözésének hírért: „Október 29-én reggel az egyházmegye minden templomában jajgatva-sikongva szólaltak meg a harangok, s halottat hirdető szavuk nyomán döbbenetes csend ülte meg a lelkeket” (Görögkatolikus Élet, 1937. 11. szám).

2017. október 29-én, halálának nyolcvanadik évfordulóján ismét megszólalnak a harangok, és talán most is üzennek. Felidézük Miklós püspök 1925. november 22-én, Nyíregyházán elhangzott harangszentelési beszédét:

„A harangszó – mondotta beszédében – a lelkiismeret szava, melynek az Isten és embertársaink iránti felelősségérzet a belső harangütője. A harang úgy készül, hogy a harangérből több vékony réteget öntenek egymás felé. Ezek az egymással összetartó rétegek adják azt a hangot, mely bennünket hív és gyönyörködtet. Ez jusson eszetekbe, valahányszor harangszót halltok, s mint a harangérc rétegei, legyetek ti is eggyé a hitben és szeretetben és a hagyományok ápolásában.” Majd így folytatja: „Az öskeresztényeknek nem volt harang, de azért, ha össze kellett jönniök, megtalálták egymást. Az egyik megütött egy fatáblácskát, ezt meghallotta a szomszédja, s az is megütötte a maga fatáblácskáját, s így terjedt a hívó szó tovább, míg mindenki meghallotta. Ma, mikor harangjaitok hívó szavát halljátok, ne feledkeztek meg az ősök hívó eszközéről, a fatábláról sem, s ha valamikor a harang elhallgatna, már nem hívna, vegyétek

Mit üzennek a harangok?

elő az ősi fatáblácskákat, kopogtassátok meg, s hagyományaitok szeretete és lelkiismeretek parancsszava alakjában hívjátok föl egymást s magatokban és egymásban Krisztust.” (Máriapócsi Virágoskert I., 1925, 5. szám, 119. oldal)

A harangok üzenik, hogy a főpásztor – mint egyházi méltóság – életében jelen volt az ünneplés. Püspöki beiktatásán „a menet fél tíz órakor harangzúgás között, fényes aszisztenciával indul a székesegyházba, ahol a püspökök elhelyezkednek, s a szentmise kezdetét veszi. Ezen a felszentelendő is részt vesz.” „Ünnepi harangzúgás között vonul be holnap az új püspök a hajdúdorogi egyházmegye fejedelemségébe”, debreceni székhelyére. (Debreczeni Független Újság, 1913. október 4. és uo. 1913. október 5.) De az ünneplés mellett jelen volt a Hajdúdorogi Egyházmegyét sújtó számtalan tragédia is, melyeket gyakran a harangok kondulása is jelezte, elkísérte.

Keresztény hívóként tudjuk, hogy a harangok még a gyászban is az üdvösség örömhírét zengik. Bányay Jenő nagyprépost a temetési gyászbeszédében is utalt a Miklós püspök életében jelen lévő kettősségre: „Miklós István nemcsak fényes püspöki koronát viselt, hanem osztályrészüln jutott neki a szenvedések töviskoronája is” (Görögkatolikus Élet, 1937. november). Ezek a szavak felidéznek a 20. zsol-tár versét – melyet a püspöki korona felvételekor hallunk a főpapi Szent Liturgián: „Fejére koronát tettél drágakövből, életet kért tőled, és napok hosszóságát adtad neki” –, valamint Jézus Urunk értünk vállalt kinszenvedését is.

A harangok felidéznek az egyik körlevél üzenetét is, amelyben a főpásztor megfogalmazza, hogy az akkori történelmi háttér nem volt könnyű, s nem tette lehetővé, hogy elégedett legyen püspöki munkájával. 1922-ben nagyon szomorú hangvételű körlevélben számolt be az elmúlt tíz év püspöki tevékenységéről. Megemlíti többek között a trianoni határ által elvesztett parókiákat, a bombamerénylet utáni székhelykérdést, a papnevelő intézet hiányát és az anyagi gondokat. Ekkor fogalmazódik meg egy kérdés a főpásztorban: „Vajon ezt a sorsot érdemeljük-e?”

Ezt a kettősséget minden ember megtapasztalja a maga életében. Az örömteli pillanatokot és azt is, amikor nem úgy alakulnak a dolgaink, ahogyan azt elképzeltük vagy szeretnénk. Amikor gyötör a fájdalom, a kilátástalanság, amikor nem érezzük, nem látjuk a jövőt, és talán úgy érezzük, hogy az erőnk is elfogy, Miklós

István püspökhöz hasonlóan mi is sokszor feltesszük magunknak, Istennek, másoknak a kérdést: Vajon ezt a sorsot érdemeljük?

Ha görögkatolikus egyházunk jelenlegi helyzetére pillantunk – a metropóliára, a három egyházmegye székesegyházára, a papnevelő intézetre, főiskolánkra, görögkatolikus fiataljaink és híveink jelenlétére a társadalmi életben –, akkor azt mondhatjuk, hogy a harangok örömhírt és a remény üzenetét zengik még akkor is, ha ezt az örömhírt nem mindig látjuk, nem mindig érezzük életünkben.

Miklós István püspök életpéldáján is láthatjuk, hogy most odafentről örömmel és boldogsággal tekinthet egyházmegyéjével kapcsolatban mindarra, amit saját életében még fájdalomként és keserűségként élt meg, hiszen Isten kegyelméből az évtizedek során szép fejlődésen ment keresztül görögkatolikus egyházunk.

Bár fájdalommal a szívében, mégis Istenre való ráhagyatkozással, maga Miklós püspök is a fent nevezett körlevél végén saját püspöki jelmondatára hivatkozva – „Kitartásban a siker” – buzdítja papjait: „Ez az én püspöki jelgém... arra kérlek mindnyájatokat, Krisztusban igen kedvelt Fiaim, tegyétek magatokévá jelmondatomat. Merítetek erőt s ihletet szeplőtelen múltunkból, melyet mindenkor a hithűség s honszeretet dicsfénye övezett”, majd a Szózat egy részletével zárja az összefoglalóját a főpásztor:

„Még jöni kell, még jöni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százerek ajakán.”

LÉLEK

- 1 Köszöntőt mond Ábel apostoli kormányzó
- 4 *Fülöp metropolita*: Krisztus nekünk nyújtja önmagát
- 6 A reverenda munkaruha! – Egy idős pap üzenete felszentelt társának
- 8 *Dalanics Zoltán*: Az Istenszülő oltalma
- 9 *Király András*: Az Istenszülő-ikonok típusai
- 12 *Papp Szabolcs*: Szinaxáron – Szent Tamás apostol
- 14 Ferenc pápa katekézise
- 15 *Kruppa Levente*: Szilárd püspök köszöntése
- 16 *Marosi Anita*: Hetven éve szenvedett vértanúhalált Romzsa Tódor munkácsi görögkatolikus püspök

EMBER

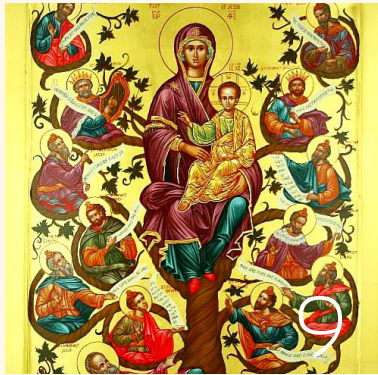
- 20 *Szemán-Tóth Teodóra*: Úton lévők – 22+ zárandoklat
- 22 *Homolya Dániel*: Az egyház és az üzletemberek
- 24 *Nótinné Csikós Marianna*: Az óvodai befogadás időszaka
- 26 *Zarka Rozina Borbála*: Fiatalok az Élet Szolgálatában
- 27 *Szemán-Tóth Teodóra*: Dzsúdózni Isten segítségével
- 29 *Sütő Hanna*: Király vagy! – Görögtűz tábor, 2017
- 30 *Obbágy Lacus*: „Mi egy vérből valók vagyunk...” – Zárandoklat határok nélkül
- 32 *Obbágy Lacus*: „A sport igazságos, de Isten még igazságosabb!”
- 35 *Laskay Anna*: Az elengedés művészete
- 36 *Nagy Réka, Szaploneczay Márk*: Ökumenikus tábor Loretóban
- 38 *Obbágy Lacus*: Csodaország, túlélés és zárandoklat, avagy így is nyaralhatnak a fiatalok!

- 42 *Tóth Katalin*: Óvodából az iskolába
- 44 *Szabó-Kiss Beáta*: Türelem, türelem
- 46 *Szilágyi Icus*: Isten kegyelméből... – Egy világbajnokság kívülről-belülről
- 48 *Laskay Anna*: Hápi és Hüpi kalandjai

ÉRTÉK

- 50 *Ivancsó Bazil*: A Szentföld érdekességei V.
- 52 *Szabad Boglárka*: A gyöngyös meg a rőfös 2. rész
- 55 *Gajdos Pál*: Mária-énekünk eszperantóul
- 56 *Kanyó Árpád*: Liturgikus színek Keleten 3. rész
- 60 *Ivancsó Bazil*: Belarusz és a világegyház – A magyar nuncius tapasztalatai
- 64 *Legeza Kata*: Mozivászon előtt – Fény az óceán felett
- 66 *Janka György*: Nyolcvan éve hunyt el Miklósy István hajdúdorogi püspök
- 68 *Szabó-Kiss Beáta, Deák Csaba*: Bemutatkozik a szigetszentmiklósi egyházközség
- 70 *Terdik Szilveszter*: Kétszázötven éve hunyt el Olsavszky Mihály Mánuel munkácsi püspök
- 72 *Legeza József*: Könyvespolc mellett
- 74 *Dobos Klára*: Hitvallás homokkőben
- 76 Ez történt – 2017. nyár
- 79 Kukta
- 80 *Szabó Irén*: Az adventi koszorú hat gyertyája

MEGJELENT A

GÖRÖGKATOLIKUS SZEMLÉ

KIADÁSÁBAN, A HAJDÚDOROGI FŐEGYHÁZMEGYE,
A MISKOLCI EGYHÁZMEGYE ÉS A NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE
EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL

KIADJA A SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS
HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA

FELELŐS KIADÓ: DR. VÉGHSEŐ TAMÁS REKTOR

HONLAPUNK CÍME: WWW.GOROGKATOLIKUS.HU
FACEBOOK.HU/SZEMLELETMAGAZIN

A SZERKESZTŐSÉG CÍME:

4400 NYÍREGYHÁZA, BETHLEN G. U. 13-19.

TEL: +36/42-597-600

TERJESZTÉSSEL ÉS MEGRENDELÉSSEL KAPCSOLATOS

INFORMÁCIÓ: KIADVANYOK@SZENTATANAZ.HU

TARTALOMMAL KAPCSOLATBAN:

SZEMLELET@GOROGKATOLIKUS.HU

SZÁMLASZÁM:

10702071-19204893-52300002

(SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA)

FŐSZERKESZTŐ: KIRÁLY ANDRÁS

FŐMUNKATÁRS: TÓTH TEODÓRA

FOTÓK: BAKOS ZOLTÁN, DOBOS KLÁRA,
GERNER ATTILA, KIRÁLY ANDRÁS,
LUGOSI-SZABÓ GERGELY, OBBÁGY RITA,
SZILÁGYI ICUS, ZADUBENSZKI NORBERT

ÁRCLAT, TÖRDELÉS: PROJEKT-TEAM DTP STÚDIÓ

NYOMDAI MUNKÁK: IMIPRINT-NYOMDA, NYÍREGYHÁZA

ISSN: 1416-793X

A GÖRÖGKATOLIKUS SZEMLÉ MEGRENDELHETŐ POSTÁN
A SZERKESZTŐSÉG CÍMÉN VAGY ELEKTRONIKUS FORMÁBAN

A KIADVANYOK@SZENTATANAZ.HU CÍMÉN.

RENDELÉSSEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓ

A SZERKESZTŐSÉG ELÉRHETŐSÉGEIN KÉRHETŐ.

NYÍREGYHÁZA, 2017